

MECANISMUL DE RAPORTARE A ÎNCĂLCĂRII LEGII

CE SE ÎNȚELEGE PRIN EXPRESIA „ÎNCĂLCĂRI ALE LEGII”?

Prin sintagma „încălcări ale legii” înțelegem acele fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune, care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale prevăzute la art. 3 din Legea nr. 361/2022 și privesc domenii cum ar fi:

- achizițiile publice;
- serviciile, produsele și piețele financiare, prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
- siguranța și conformitatea produselor;
- siguranța transportului;
- protecția mediului;
- protecția radiologică și siguranța nucleară;
- siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;
- sănătatea publică;
- protecția consumatorilor;
- protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice.

Totodată, acestea privesc și:

- încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene (cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene);
- încălcări referitoare la piața internă (art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene), inclusiv încălcări ale normelor UE privind concurența și ajutoarele de stat sau mecanisme fiscale care contravin legislației aplicabile.

Acestea pot reprezenta **abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni** ori fapte care contravin obiectului sau scopului legii.

CARE SUNT PERSOANELE CĂRORA LI SE APLICĂ PREVEDERILE LEGII NR. 361/2022?

Legea se aplică persoanelor care efectuează raportări și au obținut informații despre încălcări ale legii într-un context profesional.

În această categorie intră cel puțin:

- a) lucrătorii;
- b) persoanele care desfășoară o activitate independentă;
- c) acționarii și persoanele care fac parte din organele de conducere sau supraveghere ale unei întreprinderi, inclusiv membrii neexecutivi ai consiliului de administrație, voluntarii și stagiarii;
- d) persoanele care lucrează sub supravegherea subcontractanților sau furnizorilor;

- e) persoane ale căror raporturi de muncă nu au început încă sau au încetat;
- f) persoane care raportează sau divulgă informații în mod anonim.

CARE SUNT CONDIȚIILE PENTRU A BENEFICIA DE PROTECȚIE?

Conform art. 20 din **Legea nr. 361/2022**, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

1. să fie una dintre persoanele prevăzute de lege și să fi obținut informațiile într-un context profesional;
2. să fi avut motive întemeiate să creadă că informațiile raportate erau adevărate la momentul raportării;
3. să fi realizat:
 - o o raportare internă,
 - o o raportare externă,
 - o sau o divulgare publică.

Măsurile de protecție se aplică și:

- facilitatorilor;
- persoanelor terțe care au legături cu avertizorul;
- persoanelor juridice deținute de avertizor;
- avertizorilor anonimi care ulterior sunt identificați și suferă represalii;
- avertizorilor care raportează instituțiilor Uniunii Europene.

MODALITĂȚI DE RAPORTARE LA AJOFM

Raportările pot fi făcute:

Canalele interne de raportare:

- Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Iași
- prin mail la adresa persoanei desemnate irina.dragoi.is@anofm.gov.ro
- prin casuta postala: AJOFM Iași, Str.Cucu Nr.1, Mun.Iași, Jud.Iași

Canalele externe de raportare: Agenția Națională de Integritate precum și alte entități publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență.

Astfel, persoanele care aleg să se adreseze pe canalul extern - **Agenția Națională de Integritate- pentru a raporta** încălcări ale legii, o pot face prin următoarele modalități:

- online-pe platforma Avertizori - <https://avertizori.integritate.eu>
 - prin mail consiliere@integritate.eu
 - telefonic 0372.069.869 selectând tasta 1(limba română), 0 (Acord înregistrare conversație, 3 (Direcția avertizori în interes public)
 - prin serviciul postal la adresa ANI din Bulevardul Lascar Catargiu nr.15, Cod Postal 010661. Sector 1, București - România - În atenția Direcției de Avertizori în interes public;
- *Raportările vor fi realizate conform prevederilor Legii nr.361/2022 privind protecția avertizorilor de interes public.

TERMENE ȘI PROCEDURĂ

- avertizorul este informat despre **înregistrarea raportării în termen de 7 zile**;
- autoritatea poate solicita **informații suplimentare**;
- rezultatul analizării raportării se comunică în **maximum 3 luni** (sau 6 luni în cazuri justificate);
- după finalizare se întocmește **un raport cu concluzii și recomandări**.

MĂSURI DE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA REPRESALIILOR

Este interzisă orice formă de represalii, precum:

- concedierea;
- suspendarea contractului de muncă;
- reducerea salariului;
- retrogradarea;
- sancțiuni disciplinare;
- intimidare, hărțuire sau discriminare;
- evaluări medicale sau psihiatrice nejustificate;
- anularea unor licențe sau permise.

Avertizorii au dreptul la:

- repararea integrală a prejudiciului;
- asistență juridică gratuită în anumite situații;
- contestarea represaliilor în instanță.

Instanța poate dispune:

- anularea măsurilor de represalii;
- repunerea în situația anterioară;
- despăgubiri;
- amendă civilă de până la **40.000 lei**.